

Nyhedsbrev nr. 10/2014

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde i november måned 2014 truffet 33 afgørelser.

Heraf er de nedenstående afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, når de er frigivet dér.

Afgørelserne kan søges frem på retsinformation.dk under søgekriteriet: "Ressortministeriets journalnummer": Brug journalnumrene, der står her i nyhedsbrevet under den enkelte afgørelse.

Indhold

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1: Ophævelse af påbud om at en dagligvarebutik skulle sikre effektivt tilsyn med brug af dropboks i kasselinjen.....	1
Sag nr. 2: Fastholdelse af påbud om alarmsystemer som kan advare om farer ved kørende tog i tunneller i forbindelse med evakuering	2
Sag nr. 3: Fastholdelse af påbud om at sikre instruktion i at udføre arbejde i en udgravning på farefri måde.....	3
Sag nr. 4: Fastholdelse af påbud om at sikre mod unødigt påvirkning fra frisørprodukter indeholdende stoffer, som kan virke hudirriterende og allergifremkaldende.....	45
Sag nr. 5: Fastholdelse af påbud om at sikre at ansatte bruger egnede tekniske hjælpemidler ved løft af 25 kg sække.....	56
Sag nr. 6: Fastholdelse af påbud om at forebygge vold og risikoen for vold og trusler om vold i forbindelse med røveri	7

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1: Ophævelse af påbud om, at en dagligvarebutik skulle sikre effektivt tilsyn med brug af dropboks i kasselinjen

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede et påbud om at sikre effektivt tilsyn med, at ansatte brugte dropboks i en dagligvarebutik, fordi Arbejdstilsynet ikke havde godtgjort, at der var en unødigt fare i forhold til røveririsikoen.

Arbejdstilsynet besøgte en dagligvarebutik og konstaterede, at en medarbejder sad i kasse- linjen og ekspederede kunder, men at der i den åbne kasselinde ikke blev anvendt dropboks, da denne ikke var placeret i kasselinden.

Arbejdstilsynet afgav derfor et påbud om straks at sikre effektivt tilsyn med brug af drop- boks i kasselinden i butikken.

Regler

Det fremgår af § 16 i arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiveren skal sørge for, at der føres effek- tivt tilsyn med, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Det fremgår af § 38 i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og ud- føres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke grundlag for Arbejdstilsynets påbud om, at en dagligva- rebutik skulle sikre effektivt tilsyn med brug af dropboks i kasselinden, idet Arbejdstilsynet ikke havde godtgjort, at der på tilsynstidspunktet var en unødigt fare i forhold til røveri, ved at dropboksen endnu ikke var isat i kasselinden.

Nævnet fandt, at der ikke var indtrådt et krav om effektivt tilsyn med dropboksen, idet kas- sebeholdningen på tilsynstidspunktet var lav, og arten af sedler i kasseindsatsen ikke var oplyst. Afgørelsen er truffet af et enig nævn (j.nr. 2014-6020-49088).

Sag nr. 2: Fastholdelse af påbud om alarmsystemer, som kan advare om farer ved kørende tog i tunneller i forbindelse med evakuering

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om, at det ved et tunnelarbejde straks skulle sikres, at alarmsystemer effektivt advarede om faren for tog i for- bindelse med en evakuering. Nævnet fastholdt også påbud om, at der straks skulle udarbejdes en plan for evakuering.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på en byggeplads, hvor der foregik tunnelarbejde. Der kom kørende et tog gennem tunnelrørene, selvom der var iværksat evakuering, og to be- skæftigede dukkede op via tunnel og skakt, selvom det blev oplyst, at alle var evakueret.

Arbejdstilsynet afgav derfor påbud om, at hvor der kan opstå særlige faresituationer, skal arbejdsstedet være forsynet med alarmsystemer, der på hensigtsmæssig måde advarer om faren, herunder at der skal føres et effektivt tilsyn.

Arbejdstilsynet afgav desuden påbud om, at der skal udarbejdes en plan for, hvem der gør hvad under evakuering fra skakt og tunnel.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 6, stk. 1, i bekendtgørelsen om bygge- og anlægsarbejde, at den enkelte arbejdsgiver på byggepladsen skal sørge for, at de foranstaltninger for fællesområderne, som er aftalt med bygherren eller de andre arbejdsgivere, jf. bekendtgørelse om bygher- rens pligter, iværksættes og vedligeholdes, samt føre et effektivt tilsyn hermed.

Det fremgår af § 45, stk. 1 og stk. 2, i samme bekendtgørelse, at hvor der kan opstå særlige faresituationer, skal arbejdsstedet være forsynet med alarmsystemer, der på hensigtsmæssig måde advarer om faren.

Brandmateriel og alarmsystemer m.v. skal vedligeholdes og jævnligt kontrolleres. Hensigtsmæssige afprøvninger og øvelser skal finde sted med regelmæssige mellemrum.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at hvor der kunne opstå særlige faresituationer, skulle det straks sikres, at arbejdsstedet var forsynet med alarmsystemer, der på hensigtsmæssig måde advarede om faren.

Nævnet lagde vægt på, at det er oplyst, at det hverken var muligt at registrere personer, der skiftede mellem tunnelrørene, eller når indgang eller udgang skete via adgangsvejene til byggepladsen.

Nævnet lagde desuden vægt på, at det er oplyst, at adgangskontrolsystemet ikke gav et fuldstændigt retvisende billede af antallet af personer i et givent tunnelrør i forbindelse med en eventuel hændelse.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at Arbejdstilsynet fik oplyst, at alle personer var evakueret, men at to beskæftigede på stedet alligevel dukkede op via tunnel og skakt.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt desuden påbud om, at der straks skulle udarbejdes en plan for at sikre, at situationen i forbindelse med en evakuering blev afviklet hensigtsmæssigt og uden fare for de ansatte, herunder en plan for at føre et effektivt tilsyn hermed.

Nævnet lagde vægt på, at det i beredskabs- og evakueringsplanen ikke var præciseret, hvem der havde tilladelse til at sende tog igennem tunnellerne, og hvornår der var fri passage på ny under og efter evakuering.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der ikke på ulykkestidspunktet var udarbejdet en procedure for lukning af de tre andre tunneller, som der kunne komme folk fra, ligesom det viste sig, at der ikke var klarhed over, hvem der kunne erklære arbejdsstedet åbent.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at Arbejdstilsynet havde fået oplyst, at *alle personer var evakueret*, men at to beskæftigede alligevel dukkede op via tunnel og skakt, samtidig med at Arbejdstilsynet konstaterede, at et tog kom kørende gennem tunnelrøret på trods af standsningen af arbejdet og den iværksatte evakuering. Afgørelsen er truffet af et enig nævn (j.nr. 2014-6033-51547 og 2014-6033-62687).

Sag nr. 3: Fastholdelse af påbud om at sikre instruktion i at udføre arbejde i en udgravning på farefri måde

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om, at en virksomhed straks skulle sikre, at ansatte fik nødvendig og tilstrækkelig instruktion i at udføre arbejdet i en udgravning på en farefri måde.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at der blev udført arbejde med kloakering i en jordudgravning, hvor der ikke var etableret passende skråningsanlæg eller brugt afstivning eller anden egnet foranstaltning, så fare for jordskred var effektivt imødegået.

Den ansatte oplyste, at han ikke har fået konkret instruktion i, hvordan arbejdet med jordudgravningen skulle udføres på en farefri måde, men at han fået en generel oplæring.

Den ansatte oplyste desuden, at han har været ansat i virksomheden i flere år og er uddannet rør lægger.

Arbejdsgiverrepræsentanten oplyste, at den ansatte ikke har fået instruktion i, hvordan arbejdet med jordudgravningen skulle udføres på en farefri måde.

Arbejdstilsynet afgav derfor påbud om straks at sikre, at ansatte får nødvendig og tilstrækkelig instruktion i at udføre arbejdet i udgravningen på en farefri måde.

Regler

Det fremgår af § 17, stk. 1 og 2, i arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiveren skal gøre de ansatte bekendt med de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med deres arbejde.

Arbejdsgiveren skal endvidere sørge for, at de ansatte får nødvendig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på farefri måde.

Det fremgår af § 18, stk. 1 og stk. 2, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at arbejdsgiveren skal sørge for, at hver enkelt ansat, uanset ansættelsesforholdets karakter og varighed får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på farefri måde.

Der skal gives oplysninger om de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med deres arbejde, herunder om arbejdsmedicinske undersøgelser, den ansatte har adgang til.

Oplæring og instruktion skal navnlig ske i forbindelse med 1) ansættelsen, 2) forflyttelse eller ændring af arbejdsopgaverne, 3) indførelse eller ændring af arbejdsudstyr og 4) indførelse af ny teknologi.

Den nævnte oplæring og instruktion skal tilpasses udviklingen, herunder forekomsten af nye faremomenter, og skal om nødvendigt gentages regelmæssigt.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden straks skulle sikre, at ansatte får nødvendig og tilstrækkelig instruktion i at udføre arbejdet i udgravningen på en farefri måde, idet Arbejdstilsynet på tilsynsbesøget fik oplyst af den ansatte, der udførte arbejde i en jordudgravning, at han ikke havde fået konkret instruktion i, hvordan arbejdet med jordudgravning skulle udføres på en farefri måde.

Nævnet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet fik bekræftet oplysningerne af ledelsen ved vejformanden. Afgørelsen er truffet af et enigt nævn (j.nr. 2014-6020-53772).

Sag nr. 4: Fastholdelse af påbud om at sikre mod unødigt påvirkning fra hudirriterende og allergifremkaldende frisørprodukter

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om, at en frisørsalon skulle sørge for, at arbejdet med frisørprodukter ikke medførte unødigt påvirkning fra hudirriterende og allergifremkaldende stoffer.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg i en frisørsalon, hvor der blev anvendt frisørprodukter, som blandt andet bestod af bejdse indeholdende hydrogenperoxid, farve indeholdende phenylenediamine, permanentsvæske indeholdende ammoniumthioglycolat og fixering indeholdende hydrogenperoxid.

Arbejdstilsynet konstaterede desuden, at der ikke var truffet foranstaltninger mod påvirkning fra dampe og aerosoler ved brug af de nævnte produkter ved nogen af arbejdsstederne i salonen.

Arbejdstilsynet afgav påbud om, at virksomheden skal undgå unødigt påvirkning fra stoffer og materialer/frisørprodukter.

Det drejer sig om arbejde med følgende frisørprodukter: Bejdse indeholdende blandt hydrogenperoxid (3, 6, 9 og 12 %), farve indeholdende blandt andet phenylenediamine, permanentvæske indeholdende blandt andet ammoniumthioglycolat, og fixering indeholdende blandt andet hydrogenperoxid.

Virksomheden skal sørge for, at arbejdet med frisørprodukterne planlægges og tilrettelægges, så det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder sikre, at ejeren ikke udsættes for en unødigt påvirkning fra frisørprodukterne.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i samme lov, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 16 i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at unødigt påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

Det fremgår af § 48, stk. 1, at stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, kun må anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Det fremgår af § 5 i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser), at arbejde med stoffer og materialer i alle led skal planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, således at virksomheden skal sørge for, at arbejdet med frisørprodukterne indeholdende de nævnte stoffer skal planlægges og tilrettelægges, så det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, da der er tale om unødigt påvirkning fra stoffer under arbejde i frisørsalonen.

Nævnet lagde vægt på, at der ved arbejdet ikke er truffet nogen form for foranstaltninger, der effektivt sikrer mod påvirkning fra dampe og aerosoler i forbindelse med ophælding, blanding, påføring og udvaskning af produkterne.

Nævnet lagde desuden vægt på, at produkter indeholdende hydrogenperoxid, phenylenediamine eller ammoniumthioglycolat kan virke blandt andet hudirriterende og allergifremkaldende. Afgørelsen er truffet af et enigt nævn (J.nr. 2014-6050-44380).

Sag nr. 5: Fastholdelse af påbud om at sikre, at ansatte bruger egnede tekniske hjælpemidler ved løft af 25 kg tunge sække

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om, at en virksomhed straks skulle sikre, at de ansatte brugte egnede tekniske hjælpemidler, når de løftede sække med en vægt på 25 kg.

Ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg blev det konstateret, at en af en virksomheds ansatte i produktionen løftede sække, som vejede 25 kg, fra en palle på gulv og op på en afsats, ved at den ansatte rejste sækkene op og løftede dem i enden.

Den ansatte løftede i 3/4 arms afstand, når sække blev løftet fra pallen, når sækken blev sat på afsatsen, og når sækken blev løftet op i siloen. Den ansatte løftede fra palle på gulv, startende i 10 cm's højde, til afsats i cirka 40 cm's højde, og fra afsats til silo i cirka 150 cm's højde. Den ansatte løftede med foroverbøjet ryg, når sækkene blev placeret på afsatsen.

Der ikke var tekniske hjælpemidler til rådighed for den ansatte.

Det blev oplyst, at der er tre ansatte, som skiftes til at løfte sækkene, at de ansatte bærer sækkene to meter, at der ugentligt løftes 80 sække på 25 kg, og at løftearbejdet er en del af de ansattes sædvanlige arbejdsopgaver.

Arbejdstilsynet afgav påbud om, at virksomheden straks skulle sikre, at de ansatte bruger egnede tekniske hjælpemidler, når der løftes sække med foderblanding i produktionen.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 3, stk. 1, i bekendtgørelsen om manuel håndtering, at arbejde med manuel håndtering skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 6 i samme bekendtgørelse, at egnede tekniske hjælpemidler skal bruges, når det er muligt og hensigtsmæssigt, og altid når den manuelle transport indebærer fare for sikkerhed eller sundhed.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden straks skulle sikre, at de ansatte bruger egnede tekniske hjælpemidler, når der løftes sække med foderblanding i produktionen.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet konstaterede, at en af virksomhedens ansatte løftede sække med foderblanding, at hver sæk vejede 25 kg, og at den ansatte løftede sækkene i ¾ arms afstand, når sækkene blev løftet ned fra pallen, når sækkene blev sat på afsatsen, og når sækkene blev løftet op i siloerne, og at den ansatte løftede med foroverbøjet ryg, når sækkene blev placeret på afsatsen.

Nævnet lagde desuden vægt på, at de ansatte bar sækkene to meter, og at der ikke var tekniske hjælpemidler til rådighed for de ansatte.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at det af ledelsen blev oplyst, at der løftes 80 sække om ugen á 25 kg stykket, at løftearbejdet er en del af de ansattes sædvanlige arbejdsopgaver, og at der er 3 ansatte, som skiftes til at løfte sækkene (J.nr. 2014-6023-47467).

Sag nr. 6: Fastholdelse af påbud om at forebygge vold og risikoen for vold og trusler om vold i forbindelse med røveri

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om, at en virksomhed skulle forebygge risikoen for vold og trusler om vold i forbindelse med røveri, fordi virksomhedens eksterne pengetransport ikke foregik diskret.

Arbejdstilsynet undersøgte under et tilsynsforløb en arbejdsulykke, hvor en af en virksomheds pengetransporter blev udsat for røveri i forbindelse med servicering af en pengeautomat, dvs. opfyldning af kontanter i automaten.

De to chauffører, der var til stede ved røveriet, oplyste blandt andet, at de var nået til pengeautomaten, hvor de parkerede varevognen, gik cirka 50 meter hen til pengeautomaten med kufferten med penge, fyldte pengeautomaten op med kontanter i et lukket, aflåst rum bag pengeautomaten og gik de cirka 50 meter tilbage til bilen med de resterende penge i en armeret kuffert.

Ude ved varevognen kom en røver med en pistol, som truede sig til kufferten med restbeholdningen af pengene fra den netop overståede servicering, og de ansatte trykkede på overfaldsalarmen.

De ansatte oplyste, at pengeautomaten fast fyldes op hver fredag, og at den ugentlige opfyldning sker nogenlunde på samme tid, og ifølge en anden medarbejder fyldes op fredag inden for det samme to-tre-timers interval. Der er andre pengeautomater på ruterne, hvor pengeopfyldningen foregår på nogenlunde samme tidspunkt hver uge.

De ansattes oplysninger blev bekræftet af ledelsen.

Arbejdstilsynet afgav påbud om, at virksomheden skal forebygge risikoen for vold og trusler om vold i forbindelse med røveri.

Virksomheden skal sikre, at arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt både på kort og på langt sigt.

Virksomheden skal derfor forebygge risikoen for vold og trusler om vold i forbindelse med røveri ved arbejdet med ekstern pengetransport ved servicering af pengeautomater.

Regler

Det fremgår af § 38 i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det fremgår af § 4 i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at arbejdet i alle led skal planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bekendtgørelsens bilag.

Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detallossninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

Det fremgår af § 7, stk. 1, i samme bekendtgørelse, at arbejdet i alle led skal udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skal forebygge risikoen for vold og trusler om vold i forbindelse med røveri.

Et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at virksomhedens eksterne pengetransport ikke foregår diskret, idet Arbejdstilsynet af virksomhedens ledelse fik oplyst, at chaufførerne kommer ud til de samme pengeautomater på den samme ugedag, og at tidspunkterne også meget er de samme fra gang til gang, idet tidspunkterne kun varierer i forhold til, hvilke udfordringer chaufførerne har haft tidligere på dagens rute.

Flertallet fandt, at det forhold, at der er begået et røveri mod to af virksomhedens ansatte i forbindelse med en pengetransport før Arbejdstilsynets tilsynsbesøg, ikke er et forhold, som flertallet har lagt vægt på i vurderingen af, om virksomheden har overtrådt arbejdsmiljølovens regler.

Flertallet fandt, at oplysningen om, at der er sket et røveri, alene underbygger, at der er risiko for røveri ved pengetransporten.

Mindretalsudtalelse: Et mindretal på to af nævnets medlemmer fandt, at virksomheden følger gældende regler og vejledninger på området, og at virksomhedens samlede sikkerhedsniveau er baseret på regelmæssige trussels- og risikovurderinger, der udføres med udgangspunkt i oplysninger og anbefalinger fra forskellige offentlige myndigheder, organisationer og rådgivere, hvorfor der ikke er grundlag for at give virksomheden et påbud (J.nr. 2014-6024-48882).

Nyhedsbreve fra Arbejdsmiljøklagenævnet (AMK) kan findes på www.ast.dk

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.
Ansvarlig for nyhedsbrevet er chefkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 6189 7443.
